

Zespół ds. śledstw i ekspertyz gospodarczych

Przestępczość gospodarcza: czynnik ludzki i mechanizmy kontrolne

Czwarta edycja badania przestępczości gospodarczej

Warszawa, 25 października 2007 r.

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Plan prezentacji

Metodologia badania

Cel badania

Kluczowe wyniki z Polski i ze świata

Dyskusja i pytania

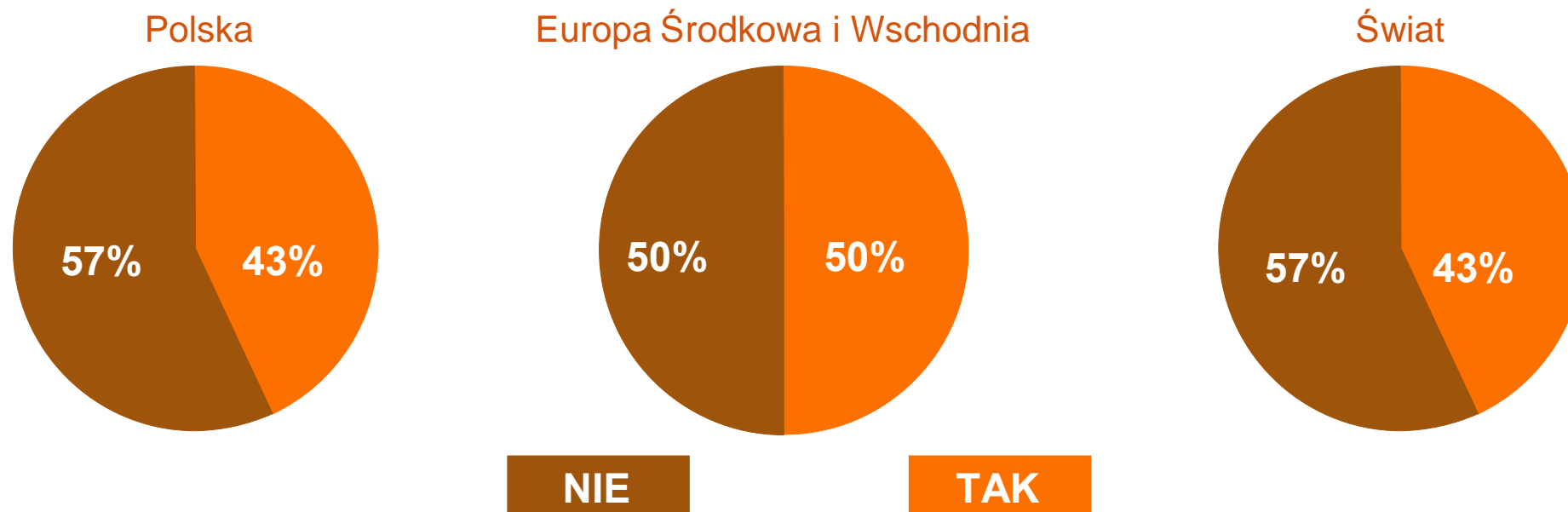
Jednolita metodologia na całym świecie

- Badanie przeprowadzane co dwa lata
- Przeprowadzono wywiady z członkami wyższego kierownictwa 5.400 firm w 40 krajach, w tym ponad 100 wiodących przedsiębiorstw w Polsce
- Poprzez zastosowanie jednolitej metodologii badania umożliwiliśmy porównanie sytuacji w Polsce z innymi regionami na świecie
- W celu zapewnienia całkowitej anonimowości respondentów, także i w tym roku wykonanie badania zleciliśmy renomowanemu instytutowi badawczemu TNS Emnid
- Wspólna inicjatywa PricewaterhouseCoopers, wydziału prawa na Uniwersytecie im. Marcina Lutra (Halle-Wittenberg, Niemcy) oraz niezależnego Centrum Badania Przeszłości Gospodarczej (Economic Crime Research Survey)

Świadomość zjawiska oraz kosztów związanych z przestępczością gospodarczą

- Ustalenie, które przestępstwa gospodarcze popełniane są najczęściej
- Jakie koszty ponoszą spółki, w których dochodzi do przestępstw gospodarczych
- Jak spółki zabezpieczają się przed przestępczością gospodarczą
- Próba oceny czy przedsiębiorcy:
 - Są świadomi jak dużym zagrożeniem dla ich firmy może być przestępczość gospodarcza,
 - Czy wiedzą jak zachować się w sytuacjach kryzysowych

Skala zjawiska

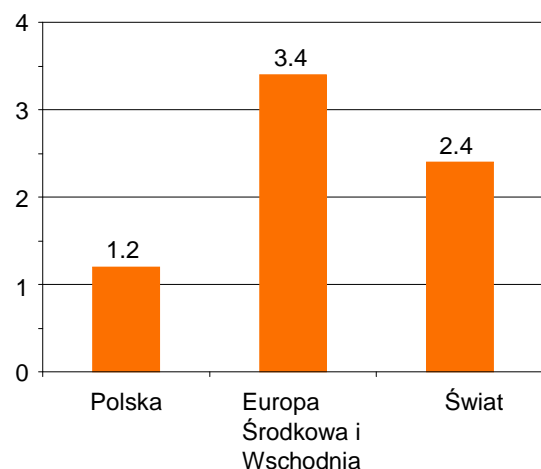

- Liczba spółek, które padły ofiarami przestępczości gospodarczej spadła o 11 p.p. w porównaniu z rokiem 2005
- Występowanie przestępstw gospodarczych w polskich firmach zrównało się ze średnią światową

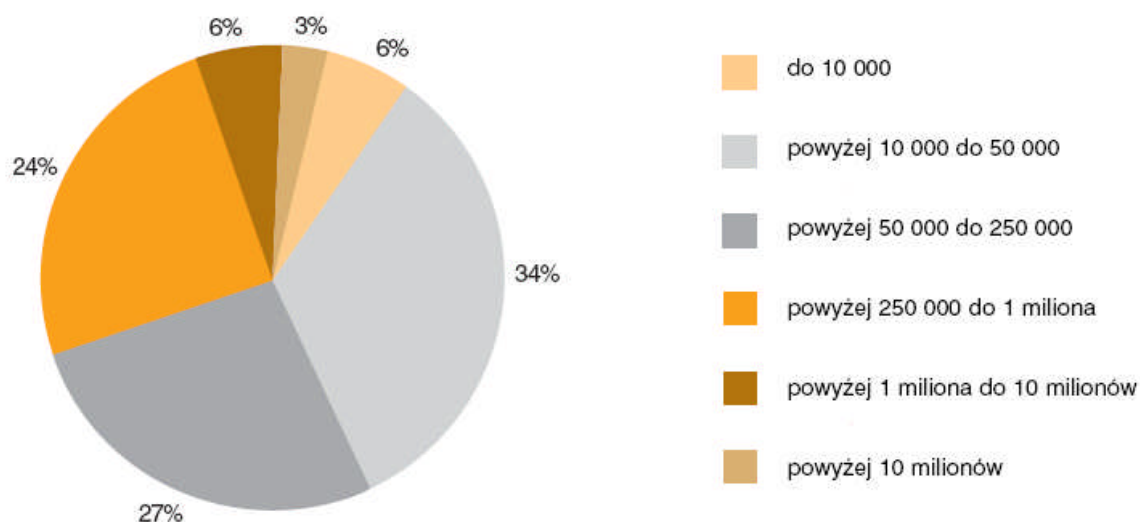
Kluczowe wyniki z Polski i ze świata

W Polsce istotnie wzrosły straty z tytułu przestępczości gospodarczej

Średnia wysokość strat (mln USD)

Wielkość strat w spółkach (mln USD)

- W Polsce średnie straty firmy będące efektem nadużycia wyniosły ok. 1,2 mln USD – to prawie trzykrotnie więcej niż przed dwoma laty
- W Europie Środkowej i Wschodniej średnia wartość strat związanych z nadużyciem wynosi średnio 3,4 mln USD a globalnie 2,4 mln USD
- 1/3 przedsiębiorstw poniosła straty przekraczające 250 tys. USD

Sprzeniewierzenie aktywów wciąż największą plagą

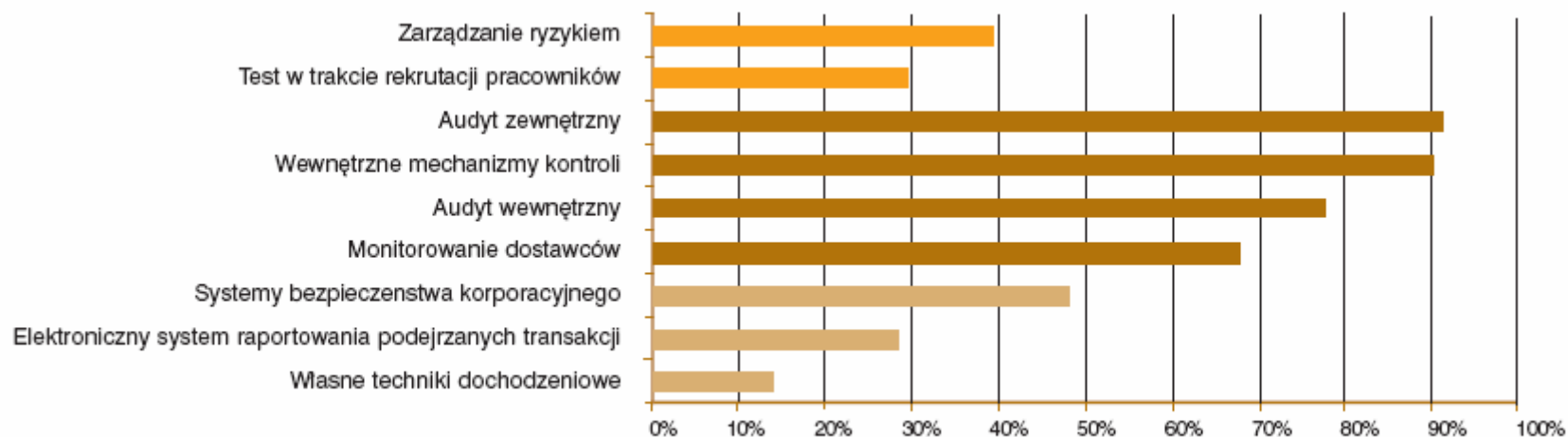
Percepcja a faktyczne występowanie poszczególnych rodzajów przestępstw

- Sprzeniewierzenie aktywów wystąpiło u ponad 1/3 respondentów, przy czym 23% postrzegało ten rodzaj nadużycia jako najbardziej powszechny.
- Zaledwie 8% respondentów zgłosiło przypadki korupcji, jednakże 27% badanych uważa korupcję za powszechną

Z 5 do 7 wzrosła liczba mechanizmów kontrolnych w spółkach (1 z 2)

Korporacyjne mechanizmy kontrolne

zapobieganie

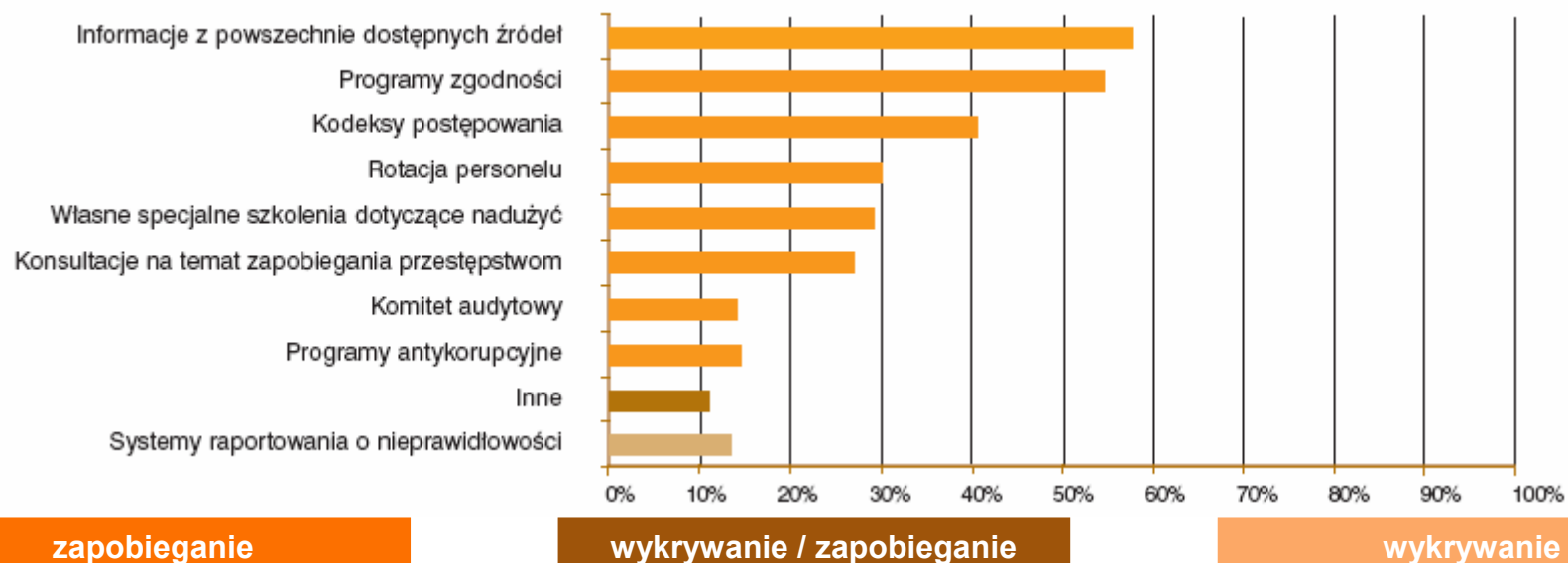
wykrywanie / zapobieganie

wykrywanie

- W ciągu ostatnich 2 lat prawie 50% przedsiębiorstw wzmocniło istniejące mechanizmy kontroli lub wprowadziło nowe rozwiązania

Z 5 do 7 wzrosła liczba mechanizmów kontrolnych w spółkach (2 z 2)

Kultura korporacyjna

- Polskie przedsiębiorstwa wprowadzają więcej metod zapobiegania niż wykrywania nadużyć
- Ciągłe bardziej popularne jest wdrażanie korporacyjnych mechanizmów kontroli niż rozwój kultury korporacyjnej

Profil sprawcy najpoważniejszych nadużyć

Profil przestępcy

Wiek 31-40 lat (47%)

Mężczyzna (80%)

Pracownik organizacji
do 2 lat (60%)

Najwyższe kierownictwo firmy
(41%)

Najczęstsze motywy

Wystawny tryb życia

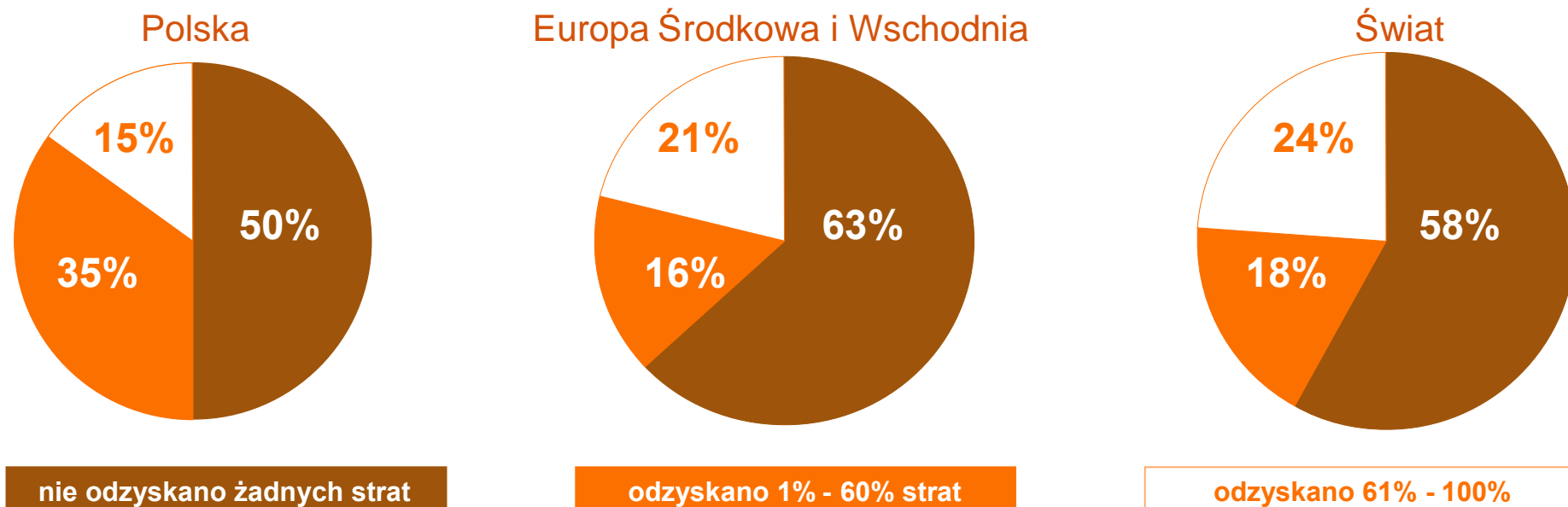
Skłonność sprawcy do
ulegania pokusom

Przekonanie o braku
konsekwencji
finansowych

Brak świadomości nt.
wartości etycznych

Zachęta materialna

Odzyskiwanie strat

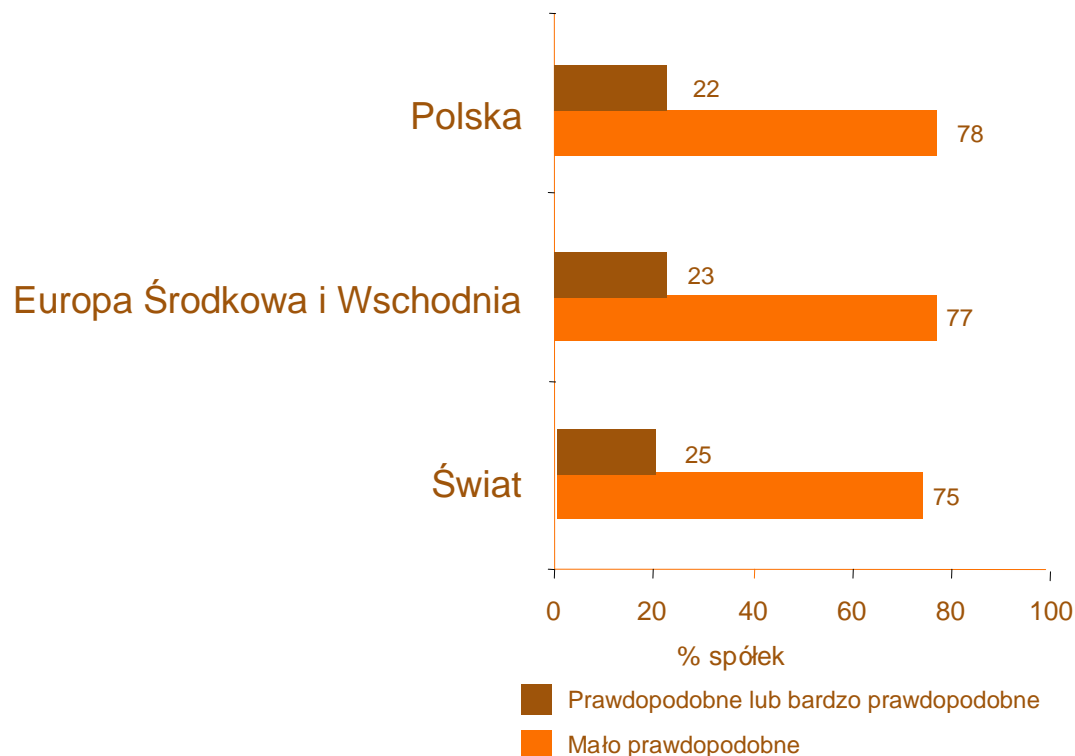

- Połowie przedsiębiorstw nie udało się odzyskać żadnych strat wynikłych z popełnionego nadużycia
- 35% odzyskało nie więcej niż 60% utraconej wartości
- W większości przypadków rekompensata pochodziła od organizacji lub osoby, która popełniła czyn

Wykrywanie przestępstw

- Prawie połowa przestępstw została wykryta za pomocą wewnętrznych mechanizmów wprowadzonych w przedsiębiorstwie (w tym m.in. audyt wewnętrzny 22%, systemy zarządzania ryzykiem 7%, wewnętrzne systemy bezpieczeństwa 7%)
- Istotne znaczenie miały także informacje o przestępstwie od osób spoza firmy (11%), a także działania organów ścigania (11%)
- Doniesienia pracowników były podstawą wykrycia zaledwie 7% przestępstw – to dwukrotnie mniej niż w pozostałych krajach Europy Środkowej i Wschodniej i trzykrotnie mniej niż na świecie

Oceniane prawdopodobieństwo wystąpienia przestępstwa w ciągu następnych 2 lat jest niskie

- W Polsce, podobnie jak i w innych regionach, większość respondentów uważa za mało prawdopodobne aby ich firmy padły ofiarami nadużyć w najbliższych 2 latach

Wnioski

- Spadła liczba spółek, które padły ofiarami przestępstw gospodarczych
- Straty poniesione w wyniku nadużyć wzrosły prawie trzykrotnie
- Sprzeniewierzenie aktywów wciąż najpowszechniejszym przestępstwem, lecz to korupcja jest postrzegana jako największe zagrożenie
- Zwiększa się ilość mechanizmów kontrolnych w spółkach
- Połowa badanych spółek w ogóle nie odzyskała poniesionych strat

Kontakt

Marcin Kossowski

Starszy Menedżer w zespole ds. śledztw i ekspertyz gospodarczych

marcin.kossowski@pl.pwc.com

+48 22 523 4201

Marcin Klimczak

Menedżer w zespole ds. śledztw i ekspertyz gospodarczych

marcin.klimczak@pl.pwc.com

+48 22 523 4087

www.pwc.com/pl/sledztwa

Dziękujemy